

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (prvo vijeće)

22. rujna 2015. *

„Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja donesene protiv Irana s ciljem sprječavanja širenja nuklearnog oružja – Zamrzavanje financijskih sredstava – Pogreška u ocjeni – Obveza obrazlaganja – Prava obrane – Pravo na djelotvornu sudsku zaštitu – Proporcionalnost“

U predmetu T-161/13,

First Islamic Investment Bank Ltd, sa sjedištem u Labuanu (Malezija), koji zastupaju B. Mettetal i C. Wucher-North, *avocats*,

tužitelj,

protiv

Vijeća Europske unije, koje zastupaju Á. de Elera-San Miguel Hurtado i M. Bishop, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom zahtjeva za djelomično poništenje Odluke Vijeća 2012/829/ZVSP od 21. prosinca 2012. o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 356, str. 71.) (SL posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 14., str. 207.) i Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 1264/2012 od 21. prosinca 2012. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 356, str. 55.) (SL posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 14., str. 201.), s jedne strane, te zahtjeva za poništenje odluke Vijeća o zadržavanju mjera ograničavanja koje se odnose na tužitelja, s druge strane,

OPĆI SUD (prvo vijeće)

u sastavu H. Kanninen, predsjednik, I. Pelikánová (izvjestiteljica) i E. Buttigieg, suci,

tajnik: L. Grzegorzcyk, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 10. prosinca 2014.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: engleski

Presudu

Okolnosti spora

- 1 Tužitelj, First Islamic Investment Bank Ltd, je malezijska banka.
- 2 Ovaj predmet ulazi u okvir sustava mjera ograničavanja uvedenih radi vršenja pritiska na Islamsku Republiku Iran kako bi ona okončala svoje nuklearne aktivnosti koje predstavljaju opasnost od širenja i razvoja sustava ispaljivanja nuklearnog oružja (u daljnjem tekstu: širenje nuklearnog oružja).
- 3 Tužiteljevo ime je Odlukom Vijeća 2012/829/ZVSP od 21. prosinca 2012. o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 356, str. 71.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 14., str. 207.) uvršteno na popis subjekata uključenih u iransko širenje nuklearnog oružja, koji se nalazi u Prilogu II. Odluci Vijeća 2010/413/ZVSP od 26. srpnja 2010. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2007/140/ZVSP (SL L 195, str. 39.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 3., str. 255.).
- 4 Slijedom toga, na temelju Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 1264/2012 od 21. prosinca 2012. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 356, str. 55.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 14., str. 201.) tužiteljevo ime uvršteno na popis koji se nalazi u Prilogu IX. Uredbi Vijeća (EU) br. 267/2012 od 23. ožujka 2012. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 961/2010 (SL L 88, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 4., str. 194.).
- 5 Posljedica uvrštavanja tužiteljeva imena na popis koji se nalazi u Prilogu II. Odluci 2010/43 i na popis koji se nalazi u Prilogu IX. Uredbi br. 267/2012 bilo je zamrzavanje njegovih financijskih sredstava i gospodarskih izvora.
- 6 U pogledu tužitelja Odluka 2012/829 i Provedbena uredba br. 1264/2012 obrazložene su kako slijedi:
„First Islamic Investment Bank (FIIB) pomaže subjektima koji su uvršteni na popis u kršenju odredaba uredbe EU-a o Iranu te pruža financijsku potporu vladi Irana. FIIB je dio grupacije Sorinet Group koja je u vlasništvu i kojom upravlja Babak Zanjani. Koristi se za usmjeravanje plaćanja povezanih s [iranskom] naftom.“
- 7 Dana 22. prosinca 2012. Vijeće Europske unije je u *Službenom listu Europske unije* objavilo Obavijest upućenu osobama i subjektima na koje se odnose mjere ograničavanja predviđene Odlukom 2012/829 i Provedbenom uredbom br. 1264/2012 (SL C 398, str. 8.).
- 8 Dopisom od 3. siječnja 2013. Vijeće je obavijestilo tužitelja o uvrštavanju njegova imena na popis koji se nalazi u Prilogu II. Odluci 2010/413 i na popis koji se nalazi u Prilogu IX. Uredbi br. 267/2012.
- 9 Dopisom od 25. siječnja 2013. tužitelj je osporio osnovanost uvrštavanja svojega imena te je od Vijeća zahtijevao preispitivanje. Svoj je zahtjev ponovio u dopisu od 25. veljače 2013. u kojem je također zatražio pristup informacijama i dokazima na kojima se temelji navedeno uvrštavanje.
- 10 Dopisom od 14. ožujka 2014. Vijeće je odgovorilo na tužiteljev zahtjev za preispitivanje. Ono je tom prilikom pojasnilo da su razlozi za uvrštavanje tužiteljeva imena na popis koji se nalazi u Prilogu II. Odluci 2010/413 i na popis koji se nalazi u Prilogu IX. Uredbi br. 267/2012 pravilni i da ih slijedom toga treba održati.

- 11 Dana 15. ožujka 2014. Vijeće je objavilo Obavijest upućenu osobama i subjektima na koje se odnose mjere ograničavanja iz Odluke Vijeća 2010/413/ZVSP te Uredbe Vijeća (EU) br. 267/2012 (SL C 77, str. 1.). U skladu s tom obavijesti, navedene mjere, uključujući one koje se odnose na tužitelja, trebale su se i dalje primjenjivati.

Postupak i zahtjevi stranaka

- 12 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 14. ožujka 2013. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.
- 13 Budući da je izmijenjen sastav vijeća Općeg suda, sutkinja izvjestiteljica raspoređena je u prvo vijeće kojemu je, slijedom toga, dodijeljen ovaj predmet 23. rujna 2013.
- 14 Tužitelj je 25. svibnja 2014. preinačio svoj zahtjev time što je zahtijevao poništenje odluke Vijeća o zadržavanju mjera ograničavanja koje se odnose na njega (u daljnjem tekstu: odluka o zadržavanju), a koja se nalazi u obavijesti od 15. ožujka 2014.
- 15 U okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih člankom 64. Poslovnika Općeg suda od 2. svibnja 1991., stranke su dopisom od 23. listopada 2014. bile pozvane da u pisanom obliku odgovore na određena pitanja i dostave određene dokumente. Vijeće i tužitelj dostavili su svoje odgovore 12. studenoga 2014.
- 16 Na raspravi od 10. prosinca 2014. stranke su saslušane prilikom svojih izlaganja i prilikom davanja odgovora na usmena pitanja koja je postavio Opći sud. Na raspravi je tužitelj bio pozvan da Općem sudu dostavi presliku dopisa Vijeća od 14. ožujka 2014. kako bi se istu uložilo u spis. Vijeće je navelo da na predmetni dopis nema primjedbi.
- 17 Tužitelj je zahtjev Općeg suda iznesen na raspravi ispunio u za to određenom roku.
- 18 Predsjednik prvog vijeća Općeg suda zatvorio je 22. prosinca 2014. usmeni dio postupka.
- 19 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi točku I. Priloga Odluci 2012/829 u dijelu u kojem se odnosi na njega;
 - poništi točku I. Priloga Provedbenoj uredbi br. 1264/2012 u dijelu u kojem se odnosi na njega;
 - poništi odluku o zadržavanju;
 - naloži Vijeću snošenje troškova.
- 20 Vijeće od Općeg suda zahtijeva da:
- odbije tužbu;
 - naloži tužitelju snošenje troškova.

Pravo

Dopuštenost

- 21 Vijeće smatra da je tužba nedopuštena jer je podnesena izvan roka. Naime, ono smatra da iz presude od 23. travnja 2013., Gbagbo i dr./Vijeće (C-478/11 P do C-482/11 P, Zb., EU:C:2013:258), proizlazi da rok propisan člankom 263. UFEU-a za podnošenje tužbe protiv akata kojima se predviđaju pojedinačne mjere ograničavanja počinje teći od objave obavijesti u Službenom listu, što je izjednačeno s dostavom predmetnih akata dotičnim osobama i subjektima. Budući da je u ovom slučaju obavijest o uvrštavanju tužiteljeva imena na dotične popise bila objavljena u Službenom listu 22. prosinca 2012., dvomjesečni rok iz članka 263. UFEU-a, produljen postupovnim rokom zbog udaljenosti za deset dana predviđenim u 102. stavku 2. Poslovnika od 2. svibnja 1991., istekao je 4. ožujka 2013., to jest deset dana prije nego što je tužba podnesena 14. ožujka 2013.
- 22 Tužitelj odgovara, među ostalim, da pristup zauzet u presudi Gbagbo i dr./Vijeće, točka 21. ove presude (EU:C:2013:258), nije primjenjiv, s obzirom na to da u ovom slučaju nakon objave obavijesti u Službenom listu on nije osobno obaviješten o pobijanim aktima.
- 23 U skladu s člankom 263. stavkom 6. UFEU-a, postupak za poništenje mora se pokrenuti u roku od dva mjeseca, ovisno o slučaju, od objavljivanja akta ili obavješćivanja tužitelja o njoj ili, ako takva objava ili obavijest izostanu, od dana kad je tužitelj saznao za akt.
- 24 Prema članku 102. stavku 2. Poslovnika od 2. svibnja 1991. postupovni se rokovi produljuju zbog udaljenosti za deset dana.
- 25 Što se tiče akata kojima se donose ili zadržavaju mjere ograničavanja koje se odnose na osobe ili subjekte, rok za podnošenje tužbe za poništenje počinje teći od datuma priopćenja tih akata koje se mora izvršiti toj osobi ili subjektu (vidjeti u tom smislu presudu Gbagbo i dr./Vijeće, t. 21. ove presude, EU:C:2013:258, t. 55. i 59.).
- 26 U skladu s člankom 24. stavkom 3. Odluke 2010/413 i člankom 46. stavkom 3. Uredbe br. 267/2012, dotične akte Vijeće priopćuje osobi ili subjektu neposredno, ako je adresa poznata.
- 27 U ovom slučaju tužiteljeva adresa je nužno bila poznata Vijeću, s obzirom na to da je ista bila navedena u Odluci 2012/829 i Provedbenoj uredbi br. 1264/2012.
- 28 Slijedom toga, rok za podnošenje tužbe protiv tih dvaju potonjih akata teče od datuma na koji su osobno priopćeni tužitelju, to jest od datuma na koji mu je bio dostavljen dopis Vijeća od 3. siječnja 2013.
- 29 Najprije valja istaknuti da je, s obzirom na to da Vijeće navodi nepravodobnost tužbe, na njemu da dokaže na koji je datum tužitelju priopćen dopis od 3. siječnja 2013. (vidjeti u tom smislu presudu od 5. lipnja 1980., Belfiore/Komisija, 108/79, Zb., EU:C:1980:146, t. 7.).
- 30 Radi utvrđivanje datuma predmetnog priopćavanja Vijeće je podnijelo dokaze iz kojih proizlazi da je ono dopis od 3. siječnja 2013. poslalo na tri tužiteljeve adrese, uključujući onu navedenu u tužbi. Ono je također podnijelo dostavnicu jednog od tri dopisa koji nosi datum 4. siječnja 2013. Ono u tim okolnostima smatra da su dva druga dopisa, iako mu se njihove dostavnice nisu vratile, bila dostavljena adresatu „istog datuma ili na datum koji mu je vrlo blizu“.
- 31 Tužitelj tvrdi da mu je dopis od 3. siječnja 2013. bio dostavljen običnom poštom i da, slijedom toga, ne može utvrditi konkretan datum njegova priopćavanja.

- 32 Valja primijetiti da, iako je u dostavnici koju je podnijelo Vijeće naveden datum 4. siječnja 2013., ona ne predstavlja dostatan dokaz toga da je taj datum onaj na koji je dopis od 3. siječnja 2013. stvarno priopćen tužitelju.
- 33 Naime, s jedne strane i s obzirom na raspored različitih polja unutar predmetne dostavnice, proizlazi da navedeni datum nije datum pokušaja dostave dopisa primatelju, već datum njegove predaje pošti. To vrijedi tim više što je vrlo malo vjerojatno da dopis, datiran 3. siječnja 2013. u Bruxellesu (Belgija), može u jednom danu biti predan belgijskoj pošti, doći u Maleziju i biti dostavljen na odredište od strane malezijske pošte.
- 34 S druge strane i u svakom slučaju, dostavnica koju je podnijelo Vijeće, odnosi se na adresu koja nije adresa koju je tužitelj naveo u tužbi te se u njoj navodi neuspjeli pokušaj dostave jer je malezijska pošta navela da je primatelj „otišao“.
- 35 U tim okolnostima valja ustvrditi da Vijeće nije dokazalo kojeg je dana dopis od 3. siječnja 2013. priopćen tužitelju.
- 36 Osim toga, valja primijetiti da, ako bi se datum 4. siječnja 2013. koji ističe Vijeće, smatrao početkom roka za podnošenje tužbe, potonji je istekao 14. ožujka 2013., što znači da je tužba podnesena tog datuma u svakom slučaju podnesena pravodobno.
- 37 Valja stoga odbiti argument Vijeća o postojanju zapreke vođenju postupka.

Meritum

- 38 U potporu svojem zahtjevu tužitelj ističe tri tužbena razloga, pri čemu se prvi temelji na pogrešci u ocjeni, drugi na povredi obveze obrazlaganja, njegovih prava obrane i njegova prava na djelotvornu sudsku zaštitu, a treći na povredi načela proporcionalnosti.
- 39 Vijeće osporava osnovanost tužiteljevih tužbenih razloga.

Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na pogrešci u ocjeni

- 40 Tužitelj smatra da je Vijeće počinilo pogrešku u ocjeni time što je donijelo mjere ograničavanja koje se odnose na njega te osporava osnovanost razloga iznesenih protiv njega.
- 41 Vijeće osporava osnovanost tužiteljevih argumenata.
- 42 Kao što proizlazi iz sudske prakse Suda, sudski nadzor akta kojim se predviđaju mjere ograničavanja koje se odnose na osobu ili subjekt zahtijeva osobito da se sud Unije uvjeri da se predmetni akt temelji na dovoljno čvrstoj činjeničnoj osnovi. To podrazumijeva provjeru navedenih činjenica u obrazloženju koje podupire spomenuti akt, kako sudski nadzor ne bi bio ograničen na utvrđenje apstraktne vjerojatnosti navedenih razloga, nego i na saznanje o tome jesu li ti razlozi, ili barem jedan od njih ako ga se smatra dovoljno snažnim da može podržati tu istu odluku, dokazani (vidjeti u tom smislu presudu od 28. rujna 2013., Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, C-280/12 P, Zb., EU:C:2013:775, t. 58., 59. i 64. te navedenu sudsku praksu).
- 43 U tu svrhu, na sucu je Unije da obavi to ispitivanje i da zahtijeva, ako je potrebno, da nadležno tijelo Unije podnese podatke ili dokaze, povjerljive ili ne, relevantne za takvo ispitivanje (vidjeti presudu Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, t. 42. *supra*, EU:C:2013:775, t. 65. i navedenu sudsku praksu).

- 44 Naime, na nadležnom je tijelu Unije da u slučaju osporavanja utvrdi osnovanost razloga skupljenih protiv osobe ili subjekta kojih se to tiče, a ne na njima samima da pruže negativan dokaz o neosnovanosti spomenutih razloga (vidjeti presudu Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, t. 42. ove presude, EU:C:2013:775, t. 66. i navedenu sudsku praksu).
- 45 Valja podsjetiti da je Vijeće naspram tužitelja iznijelo sljedeće razloge:
- „First Islamic Investment Bank (FIIB) pomaže subjektima koji su uvršteni na popis u kršenju odredaba uredbe EU-a o Iranu te pruža financijsku potporu vladi Irana. FIIB je dio grupacije Sorinet Group koja je u vlasništvu i kojom upravlja Babak Zanjani. Koristi se za usmjeravanje plaćanja povezanih s [iranskom] naftom.“
- 46 Kao prvo, tužitelj smatra da Vijeće nije dokazalo da je on povrijedio propise Unije ili da je pružao potporu iranskoj vladi. On pojašnjava u tom kontekstu da, s obzirom na to da je on u vlasništvu tadžičkog društva Arzish, nije povezan s iranskom vladom i nikada nije obavljao transakcije s iranskim društvima ni transakcije u pogledu navodnih plaćanja povezanih s iranskom sirovom naftom.
- 47 U tom pogledu valja istaknuti da u svojim podnescima i tijekom usmenog dijela postupka Vijeće nije iznijelo konkretne navode ili dokaze kojima bi se utvrdila osnovanost razloga prema kojima bi tužitelj pomagao trećim subjektima u kršenju primjenjivih propisa ili podupirao iransku vladu, djelujući kao posrednik za plaćanja povezana s iranskom naftom. U tim okolnostima ti razlozi, čiju osnovanost tužitelj osporava, ne mogu opravdati mjere ograničavanja koje se odnose na njega.
- 48 Kao drugo, tužitelj osporava da je u vlasništvu ili pod nadzorom grupacije Sorinet Group. U tom kontekstu, Vijeće nije dokazalo ni postojanje te grupe ni činjenicu da ona nadzire tužitelja.
- 49 Vijeće odgovara da iz elemenata priloženih odgovoru na tužbu proizlazi da Babak Zanjani, koji pruža podršku iranskoj vladi, nadzire tužitelja preko grupacije Sorinet Group.
- 50 Najprije valja podsjetiti da, prema članku 20. stavku 1. točki (c) Odluke 2010/413 i članku 23. stavku 2. točki (d) Uredbe br. 267/2012, treba zamrznuti financijska sredstva i gospodarske izvore koji pripadaju osobama ili subjektima koji pružaju potporu iranskoj vladi, kao i subjektima koji su u njihovu vlasništvu ili pod njihovim nadzorom.
- 51 Odlukom 2012/829 i Provedbenom uredbom br. 1264/2012 ime B. Zanjanija bilo je uvršteno na popis koji se nalazi u Prilogu II. Odluci 2010/413 i na popis koji se nalazi u Prilogu IX. Uredbi br. 267/2012 osobito zato što je on pružao potporu iranskoj vladi.
- 52 Obrazloženje prema kojem tužitelj jest „dio grupacije Sorinet Group koja je u vlasništvu i kojom upravlja Babak Zanjani“ upućuje na činjenicu da je potonji njegov vlasnik ili ga nadzire u skladu s kriterijem navedenim u točki 50. ove presude.
- 53 U tim okolnostima valja ispitati dokaze koje je podnijelo Vijeće radi provjere može li se na temelju njih zaključiti da je u trenutku donošenja pobijanih akata tužitelj bio u vlasništvu B. Zanjanija ili se nalazio pod njegovim nadzorom.
- 54 Prvo, u tom pogledu iz izvještaja tadžičke novinske agencije proizlazi da je u 2011. Arzish, tužiteljevo društvo majka, preoblikovan u banku imena Kont Bank Investment.
- 55 Drugo, prema izvatku s internetske stranice Kont Bank Investmenta, potonji je u vlasništvu turskog društva Kont Kozmetik ve Diş Ticaret Limited Şirketi.
- 56 Treće, iz izvotka s internetske stranice Kont Kozmetik ve Diş Ticaret Limited Şirketi proizlazi da je to društvo dio grupacije Kont Group, čiji su dio društva aktivna na području turizma i financijskih usluga.

- 57 Četvrto, u izvatku s internetske stranice grupacije Sorinet Group navodi se, s jedne strane, da je B. Zanjani na čelu ove grupacije, te, s druge strane, da su tužitelj, njegovo društvo majka, Kont Bank Investment, i drugi članovi grupacije Kont Group, dio grupacije Sorinet Group.
- 58 U tim okolnostima valja zaključiti da dokazi koje je Vijeće podnijelo ukazuju barem na postojanje nadzora između B. Zanjanija i tužitelja putem Kont Kozmetik ve Diş Ticaret Limited Şirketi i Kont Bank Investmenta.
- 59 Nadalje, budući da ti dokazi potječu s internetskih stranica novinske agencije i samih dotičnih društava, valja im priznati dostatnu dokaznu snagu.
- 60 Tužitelj u vezi s tim k tomu tvrdi da Vijeće nije dokazalo postojanje subjekta imena Sorinet Group.
- 61 Međutim, valja ustvrditi da se, s obzirom na dokaze koje je Vijeće podnijelo, predmetno ime u stvari javno koristi za identificiranje različitih društva pod nadzorom ili u vlasništvu B. Zanjanija. Nadalje, čak i da to ime ne odgovara konkretnom i jasnom pravnom ustroju, ta je okolnost bespredmetna u odnosu na postojanje veze između B. Zanjanija i tužitelja, kao što to proizlazi iz točaka 53. do 59. ove presude.
- 62 S obzirom na sve prethodno navedeno, valja ustvrditi da je Vijeće pravilno zaključilo da je tužitelj u vlasništvu B. Zanjanija ili se nalazi pod njegovim nadzorom. Budući da iz točaka 50. do 53. ove presude proizlazi da je taj razlog sam po sebi dostatan za opravdanje mjera ograničavanja koje se odnose na tužitelja, prvi tužbeni razlog valja odbiti.
- Drugi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja, tužiteljevih prava obrane i njegova prava na djelotvornu sudsku zaštitu
- 63 Tužitelj ističe da je Vijeće povrijedilo obvezu obrazlaganja, njegova prava obrane i njegovo pravo na djelotvornu sudsku zaštitu.
- 64 Kao prvo, on navodi da su razlozi izneseni protiv njega previše sažeti da bi bila ispunjena obveza obrazlaganja te je nemoguće utvrditi jesu li mjere koje se odnose na njega osnovane. Konkretno, Vijeće nije navelo posebne situacije u kojima je on povrijedio primjenjive propise ili pružao potporu iranskoj vladi niti je pobliže objasnilo njegov navodni odnos s grupacijom Sorinet Group.
- 65 Kao drugo, iako je tužitelj to izričito zahtijevao, Vijeće mu nije dostavilo dokaze ni dokumente koji podupiru navode iznesene protiv njega.
- 66 Kao treće, gore navedene povrede također podrazumijevaju povredu njegova prava na djelotvornu sudsku zaštitu.
- 67 Iako Vijeće osporava osnovanost tužiteljevih argumenata, ono priznaje da ispituje njegov zahtjev za uvid u spis.
- 68 Uvodno valja primijetiti da se tužiteljev prigovor, prema kojem je Vijeće povrijedilo njegovo pravo na djelotvornu sudsku zaštitu, ne temelji na konkretnim argumentima, nego samo upućuje na argumente izložene u okviru drugih prigovora. U tim okolnostima ne treba samostalno ispitati prigovor koji se temelji na povredi prava na djelotvornu sudsku zaštitu.
- 69 Kao prvo, što se tiče obveze obrazlaganja, prema ustaljenoj sudskoj praksi, obveza obrazlaganja akta koji pogađa neku osobu, a koja proizlazi iz načela poštovanja prava obrane, ima za cilj, s jedne strane, pojedincu dati dostatnu uputu o tome je li mjera osnovana ili sadržava li eventualno neku pogrešku

koja omogućuje osporavanje njezine valjanosti pred sucem Unije te, s druge strane, omogućiti tom sucu da provede nadzor zakonitosti te mjere (vidjeti presudu od 15. studenoga 2012., Vijeće/Bamba, C-417/11 P, Zb., EU:C:2012:718, t. 49. i navedenu sudsku praksu).

- 70 Obrazloženje koje se zahtijeva člankom 296. UFEU-a mora na jasan i nedvosmislen način odražavati zaključke institucije koja je donijela akt, kako bi se zainteresiranim osobama omogućilo upoznavanje s razlozima poduzimanja mjere, kao i nadležnom sudu izvršavanje njegove nadzorne ovlasti (vidjeti presudu Vijeće/Bamba, t. 69. *supra*, EU:C:2012:718, t. 50. i navedenu sudsku praksu).
- 71 Budući da predmetna osoba nema pravo na prethodno saslušanje prije donošenja prvotne odluke o zamrzavanju sredstava, poštovanje obveze obrazlaganja utoliko je važnije što je to jedino jamstvo koje zainteresiranoj osobi omogućuje da se, barem nakon donošenja te odluke, učinkovito koristi pravnim lijekovima koji su joj dostupni za osporavanje njezine zakonitosti (vidjeti presudu Vijeće/Bamba, t. 69. *supra*, EU:C:2012:718, t. 51. i navedenu sudsku praksu).
- 72 Stoga u obrazloženju akta Vijeća o donošenju mjere zamrzavanja financijskih sredstava moraju biti utvrđeni specifični i konkretni razlozi zbog kojih Vijeće u izvršavanju svoje diskrecijske ovlasti smatra da se takva mjera treba odnositi na dotičnu osobu (presuda Vijeće/Bamba, t. 69. *supra*, EU:C:2012:718, t. 52. i navedena sudska praksa).
- 73 Međutim, obrazloženje koje se zahtijeva člankom 296. UFEU-a treba biti primjereno prirodi predmetnog akta i kontekstu u kojemu je bio donesen. Zahtjev obrazloženosti treba ocjenjivati prema okolnostima slučaja, uključujući i sadržaj akta, prirodu navedenih razloga i interes koji za dobivanje objašnjenja mogu imati adresati akta ili druge osobe na koje se taj akt izravno i pojedinačno odnosi. Nije potrebno da se u obrazloženje unesu svi relevantni činjenični i pravni elementi jer se dostatnost obrazloženja mora ocijeniti ne samo u odnosu na njegov sadržaj, nego i u odnosu na njegov kontekst i sva pravna pravila koja uređuju predmetno područje (vidjeti presudu Vijeće/Bamba, t. 69. *supra*, EU:C:2012:718, t. 53. i navedenu sudsku praksu).
- 74 Određenje, akt koji pogađa neku osobu dovoljno je obrazložen ako je donesen u kontekstu poznatom toj osobi koji joj omogućuje da razumije doseg mjere koja se na nju odnosi (vidjeti presudu Vijeće/Bamba, t. 69. *supra*, EU:C:2012:718, t. 54. i navedenu sudsku praksu).
- 75 Valja podsjetiti da je u ovom slučaju Vijeće naspram tužitelja iznijelo sljedeće obrazloženje:
- „First Islamic Investment Bank (FIIB) pomaže subjektima koji su uvršteni na popis u kršenju odredaba uredbe EU-a o Iranu te pruža financijsku potporu vladi Irana. FIIB je dio grupacije Sorinet Group koja je u vlasništvu i kojom upravlja Babak Zanjani. Koristi se za usmjeravanje plaćanja povezanih s [iranskom] naftom.“
- 76 Valja također podsjetiti da je u točki 47. ove presude utvrđeno da razlozi prema kojima bi tužitelj pomagao trećim subjektima u kršenju primjenjivih propisa, podupirao iransku vladu ili djelovao kao posrednik za plaćanja povezana s iranskom naftom ne mogu opravdati mjere ograničavanja koje se odnose na njega. U tim okolnostima više nije potrebno provjeriti je li Vijeće poštovalo obvezu obrazlaganja u pogledu tih navoda.
- 77 Što se tiče razloga koji se odnosi na povezanost tužitelja s B. Zanjanijem, pruženo obrazloženje je dostatno jer je Vijeće identificiralo grupaciju u čijem je vlasništvu ili pod čijim je nadzorom tužitelj. Naime, kao što proizlazi iz tužiteljeve argumentacije izložene u okviru prvog tužbenog razloga, tužitelj je mogao prigovarati osnovanosti tog navoda osporavajući postojanje grupacije Sorinet Group i navodeći da je on u vlasništvu tadžičkog društva. Isto tako, Opći sud je mogao odlučiti o osnovanosti navedenog tužbenog razloga.

- 78 Slijedom navedenog, valja odbiti prigovor koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja razloga koji se odnosi na povezanost tužitelja s B. Zanjanijem.
- 79 Kao drugo, što se tiče uvida u spis, valja podsjetiti da kad su priopćene informacije koje su dovoljno precizne i omogućuju zainteresiranom subjektu da učinkovito izloži svoje stajalište o dokazima koje mu na teret stavlja Vijeće, načelo poštovanja prava obrane ne podrazumijeva obvezu te institucije da spontano omogući pristup dokumentima iz svojeg spisa. Vijeće je obvezno omogućiti pristup svim administrativnim dokumentima koji nisu povjerljivi, a koji se odnose na dotičnu mjeru samo na zahtjev zainteresirane strane (vidjeti presudu od 6. rujna 2013., Bank Melli Iran/Vijeće, T-35/10 i T-7/11, Zb., EU:T:2013:397, t. 84. i navedenu sudsku praksu).
- 80 U tom pogledu, budući da u primjenjivim propisima nije određen točan rok, valja smatrati da je Vijeće dužno u razumnom roku dati pristup dotičnim dokumentima (vidjeti u tom smislu presudu od 16. rujna 2013., Bank Kargoshaei i dr./Vijeće, T-8/11, EU:T:2013:470, t. 93.).S obzirom na to, kod ispitivanja razumnosti isteklog roka, valja voditi računa o činjenici da je, s obzirom na to da dotična osoba ili subjekt nema pravo na saslušanje prije prvog uvrštavanja njezina imena na popise osoba ili subjekata na koje se odnose mjere ograničavanja, uvid u spis iz točke 79. ove presude tužiteljeva prva mogućnost da se upozna s dokumentima na kojima Vijeće temelji navedeno uvrštavanje te je stoga od posebnog interesa za njegovu obranu.
- 81 U ovom slučaju tužitelj je 25. veljače 2013. zatražio uvid u spis.
- 82 Točno je da je Vijeće svojem odgovoru na tužbu podnesenom 4. lipnja 2013. priložilo dokumente koji se odnose na povezanost tužitelja s B. Zanjanijem, a koji su dostavljeni tužitelju u okviru ovog postupka. Međutim, Vijeće ne tvrdi da dostava tih dokumenata predstavlja odgovor na tužiteljev zahtjev za uvid u spis. Isto tako, dopis Vijeća od 14. ožujka 2014. predstavlja odgovor na tužiteljev zahtjev za preispitivanje, ali ne i na njegov zahtjev za uvid u spis.
- 83 Slijedom navedenog i uzimajući u obzir odgovor Vijeća na usmeno pitanje Općeg suda, valja zaključiti da Vijeće nije odgovorilo na tužiteljev zahtjev za uvid u spis do dana održavanja rasprave 10. prosinca 2014., to jest 19 mjeseci nakon njegova podnošenja. U tim okolnostima valja zaključiti da je Vijeće s tim u vezi povrijedilo tužiteljeva prava obrane.
- 84 Što se tiče posljedica te povrede, valja podsjetiti da, prema sudskoj praksi, nepriopćenje ili zakašnjenje priopćenje dokumenta na kojem je Vijeće utemeljilo donošenje odnosno zadržavanje mjera ograničavanja u odnosu na subjekt predstavlja povredu prava obrane koja opravdava poništenje dotičnih akata samo ako se dokaže da dotične mjere ograničavanja ne bi mogle biti pravilno donesene ili zadržane da je nepriopćeni dokument trebalo isključiti kao optužujući dokaz [presuda Bank Melli Iran/Vijeće, t. 79. *supra*, EU:T:2013:397, t. 100. i presuda od 6. rujna 2013., Persia International Bank/Vijeće, T-493/10, Zb. (ulomci), EU:T:2013:398, t. 85.].
- 85 U ovom slučaju, s jedne strane, donošenje Odluke 2012/829 i Provedbene uredbe br. 1264/2012 nije poduprto nikakvim drugim dokumentom koji je priopćen tužitelju u razumnom roku nakon njihova donošenja. Stoga zbog nepostojanja uvida u spis valja poništiti Odluku 2012/829 i Provedbenu uredbu br. 1264/2012.
- 86 S druge strane, tužitelju su prije donošenja odluke o zadržavanju dostavljeni dokumenti priloženi odgovoru na tužbu koji se odnose na povezanost tužitelja i B. Zanjanija. Kao što proizlazi iz točaka 48. do 62. ove presude, tim se dokumentima u dovoljnoj mjeri dokazuje osnovanost razloga koji sam po sebi opravdava mjere ograničavanja koje se odnose na tužitelja.
- 87 Stoga, povreda tužiteljeva prava na uvid u spis ne opravdava poništenje odluke o zadržavanju.

- 88 S obzirom na sve prethodno navedeno, valja prihvatiti drugi tužbeni razlog u dijelu u kojem se odnosi na Odluku 2012/829 i Provedbenu uredbu br. 1264/2012, a odbiti ga u dijelu u kojem se odnosi na odluku o zadržavanju.

Treći tužbeni razlog, koji se temelji na povredi načela proporcionalnosti

- 89 Tužitelj tvrdi da mjere ograničavanja koje se odnose na njega povrjeđuju načelo proporcionalnosti. Kao prvo, on se u tom pogledu poziva na presudu od 3. rujna 2008., Kadi i Al Barakaat International Foundation/Vijeće i Komisija (C-402/05 P i C-415/05 P, Zb., EU:C:2008:461), iz koje proizlazi da povreda navedenog načela proizlazi iz povrede njegovih postupovnih prava istaknute u okviru drugog tužbenog razloga.
- 90 Kao drugo, mjere ograničavanja imaju značajan utjecaj na tužiteljeve djelatnosti i ugled, s obzirom na to da ga one sprječavaju da obavlja gospodarsku djelatnost, što mu uzrokuje štetu. Takve posljedice su neproporcionalne jer predmetne mjere nisu razumno povezane s ciljem koji Vijeće nastoji postići, s obzirom na to da ono nije utvrdilo ni dokazalo bilo kakvu nezakonitu djelatnost u kojoj je on sudjelovao.
- 91 Vijeće osporava osnovanost tužiteljevih argumenata.
- 92 Uvodno valja istaknuti da, s obzirom na to da su Odluka 2012/829 i Provedbena uredba br. 1264/2012 poništene u okviru drugog tužbenog razloga, ovaj tužbeni razlog valja ispitati samo u dijelu u kojem se on odnosi na odluku o zadržavanju.
- 93 Što se u tom pogledu tiče prvog tužiteljeva argumenta, iz točaka 84., 86. i 87. ove presude proizlazi da povreda prava na uvid u spis, koju je utvrdio Opći sud, ne opravdava poništenje odluke o zadržavanju. U tim okolnostima ni tužiteljeva pretpostavka, prema kojoj povreda njegovih postupovnih prava uključuje povredu načela proporcionalnosti, ne može dovesti do poništenja navedene odluke.
- 94 U odnosu na drugi tužiteljev argument, valja podsjetiti da je na temelju načela proporcionalnosti kao jednog od općih načela prava Unije, zakonitost zabrane gospodarske djelatnosti uvjetovana time da su mjere zabrane prikladne i nužne za postizanje ciljeva kojima taj propis legitimno teži, s time da, ako postoji izbor između više prikladnih mjera, treba izabrati manje ograničavajuću, a uzrokovane nepovoljnosti ne smiju biti neproporcionalne u odnosu na ciljeve koje se želi postići (vidjeti presudu Bank Melli Iran/Vijeće, t. 79. *supra*, EU:T:2013:397, t. 179. i navedenu sudsku praksu).
- 95 U ovom slučaju, s jedne strane, iz ispitivanja provedenog u točkama 48. do 62. ove presude proizlazi da je Vijeće pravilno zaključilo da je tužitelj subjekt pod nadzorom B. Zanjanija, za kojeg je utvrđeno da je osoba koja pruža potporu iranskoj vladi. U tim okolnostima donošenje mjera ograničavanja koje se odnose na tužitelja u skladu je s ciljem koji Vijeće nastoji postići, to jest iranskoj vladi oduzeti njezine izvore prihoda kako bi je se prisililo da, u nedostatku dovoljnih financijskih sredstava, prestane sa širenjem nuklearnog oružja.
- 96 S druge strane, iako tužitelj tvrdi da te mjere imaju značajan utjecaj na njegove djelatnosti i ugled jer ga one sprječavaju da obavlja gospodarsku djelatnost, on nije podnio konkretne dokaze u vezi s ograničenjima ili štetom koju je stvarno pretrpio. Postojanje znatne štete čak i nije vjerojatno, s obzirom na to da je jedini dioničar tužitelja tadžičko društvo i da je on, prema njegovim vlastitim riječima, usredotočen na ulagateljske projekte u Maleziji.
- 97 U svakom slučaju, ne može se isključiti da su tužiteljevo pravo na vlasništvo i njegova sloboda obavljanja gospodarske djelatnosti u određenoj mjeri ograničeni predmetnim mjerama ograničavanja jer on ne može, među ostalim, raspolagati svojim financijskim sredstvima koja se mogu nalaziti na području Unije ili čiji vlasnici mogu biti njezini državljani niti može prenijeti svoja financijska sredstva

u Uniju, osim na temelju posebnih ovlaštenja. Isto tako, mjere ograničavanja koje se odnose na tužitelja mogu, ovisno o okolnostima, kod njegovih klijenata i poslovnih partnera stvoriti određeno nepovjerenje naspram njega.

- 98 Međutim, iz sudske prakse proizlazi da temeljna prava na koja se poziva tužitelj, to jest pravo na vlasništvo i pravo obavljanja gospodarske djelatnosti, nisu apsolutna prava, i da njihovo ostvarenje može biti predmet ograničavanja koja se mogu opravdati ciljevima od općeg interesa koje Unija slijedi. Stoga svaka gospodarska ili financijska mjera ograničavanja po definiciji proizvode učinke koji utječu, među ostalim, na pravo na vlasništvo i slobodu obavljanja poslovnih djelatnosti čime se uzrokuje šteta strankama za koje nije utvrđena odgovornost za situaciju zbog koje su donesene predmetne mjere. Važnost ciljeva koje se želi postići spornim propisom je takva da opravdava negativne posljedice, čak i znatne, za određene subjekte (vidjeti u tom smislu presudu od 9. srpnja 2009., Melli Bank/Vijeće, T-246/08 i T-332/08, Zb., EU:T:2009:266, t. 111. i navedenu sudsku praksu).
- 99 U ovom slučaju, s obzirom na temeljnu važnost održavanja međunarodnog mira i sigurnosti, nepogodnosti uzrokovane tužitelju nisu neproporcionalne u odnosu na ciljeve koje se nastojalo postići. To je tim više tako jer se, s jedne strane, ta ograničenja u najboljem slučaju odnose samo na dio tužiteljeve imovine te jer su, s druge strane, Odlukom 2010/413 i Uredbom br. 267/2012 predviđena određena izuzeća kojima se, među ostalim, subjektima na koje se odnose mjere zamrzavanja financijskih sredstava, omogućuje podmirivanje osnovnih troškova.
- 100 U tim okolnostima valja odbiti treći tužbeni razlog.
- 101 S obzirom na sve prethodno navedeno, valja, s jedne strane, poništiti Odluku 2012/829 i Provedbenu uredbu br. 1264/2012, te, s druge strane, odbiti tužbu u dijelu u kojem se odnosi na odluku o zadržavanju.
- 102 Osim toga, valja istaknuti da odluka o zadržavanju nije samo potvrdni akt, već predstavlja samostalnu odluku koju je Vijeće donijelo na kraju periodičkog pregledavanja predviđenog člankom 26. stavkom 3. Odluke 2010/413 i člankom 46. stavkom 6. Uredbe br. 267/2012. U tim okolnostima, iako poništenje Odluke 2012/829 i Provedbene uredbe br. 1264/2012 obuhvaća poništenje uvrštavanja tužiteljeva imena na popis koji se nalazi u Prilogu II. Odluci 2010/413 i na popis koji se nalazi u Prilogu IX. Uredbi br. 267/2012 za razdoblje koje je prethodilo donošenju odluke o zadržavanju, ono, naprotiv, ne može dovesti u pitanje zakonitost tog uvrštavanja za razdoblje koje je slijedilo donošenju odluka o zadržavanju.

Troškovi

- 103 U skladu s člankom 134. stavkom 3. Poslovnika Općeg suda, svaka stranka snosi vlastite troškove, ako stranke djelomično uspiju u svojim zahtjevima. Međutim, ako se to čini opravdanim u okolnostima slučaja, Opći sud može odlučiti da, osim vlastitih troškova, jedna stranka snosi i dio troškova druge stranke. U ovom slučaju valja odlučiti da će svaka stranka snositi polovicu vlastitih troškova kao i polovicu troškova druge stranke.

Slijedom navedenoga,

OPĆI SUD (prvo vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. U dijelu u kojem se odnosi na First Islamic Investment Bank Ltd, poništava se:**
 - **točka I. Priloga Odluci Vijeća 2012/829/ZVSP od 21. prosinca 2012. o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana;**
 - **točka I. Priloga Provedbenoj uredbi Vijeća (EU) br. 1264/2012 od 21. prosinca 2012. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana.**
- 2. U preostalom dijelu tužba se odbija.**
- 3. First Islamic Investment Bank snosit će polovicu vlastitih troškova i polovicu troškova Vijeća Europske unije. Vijeće će snositi polovicu vlastitih troškova i polovicu troškova First Islamic Investment Banka.**

Kanninen

Pelikánová

Buttigieg

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 22. rujna 2015.

Potpisi